

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

nimi: Pärnumaa Omavalitsuste Liit

registrikood: 80193071

tänava/talu nimi, Akadeemia 2

maja ja korteri number:

linn: Pärnu linn

maakond: Pärnu maakond

postisihnumber: 80010

telefon: +372 5081296, +372 5237966

e-posti aadress: pol@pol.parnumaa.ee

veebilehe aadress: www.pol.parnumaa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	18
Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad	19
Lisa 6 Annetused ja toetused	19
Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 8 Tööjõukulud	20
Lisa 9 Muud kulud	20
Lisa 10 Seotud osapooled	20
Lisa 11 Sündmused pärast bilansipäeva	21
Aruande allkirjad	22
Vandeauditori aruanne	23

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU TEGEVUSARUANNE 2016

ÜLDINE ÜLEVAADE

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2016 aasta tegevus oli peamiselt suunatud kolmele põhitegevusele:

- 1) Pärnu lennujaama arendamine
- 2) Haldusreformi kujunemisele kaasa aitamine
- 3) Kogu maakonda katva lairiba võrgu ehitamise käivitamine

Olulise otsusena saavutati omavalitsuste vahel kompromiss laste ja noorte vaimse tervise keskuse 2017 aasta rahastamises.

Pärnu lennujaam on AS Tallinna Lennujaam koosseisu kuuluv üksus, mis on Eesti lennujaamadest ainsana renoveerimata. Liidu tegevus seisnes renoveerimise poliitilise otsuse tegemisele kaasa aitamises, mille tarbeks uuendati raja katte uuringute ja analüüsi tulemused, telliti koostöös PEAKiga täiendav analüüs muu taristu renoveerimiseks, analüüsiti koostöös SAPTi lennujaama vajadust turismisektoris ning aidati igakülgelt kaasa erinevale meediatöele. Pärnu linna, maavalitsuse, ettevõtjate, SAPTi, POLi ja Andres Metsoja ühise töö tulemusel jõudis 2017 kevadel Pärnu lennujaama investering Vabariigi valitsuses kokku lepitud investeeringute programmi.

Haldusreformi osas võttis juhatuse seisukoha, et KOVide läbirääkimistesse ei sekkuta, kuid aidatakse igakülgelt kaasa. Seetõttu suheldi korduvalt ministriumiga maaelutoetuste jätkumise teemal haldusreformi järgselt, EASi toetuse abil palgati haldusreformi koordinaator (Margit Suhhostavets), kajastati haldusreformi käiku POL kodulehel ja aidati muul moel reformi sujuvale kujunemisele kaasa. Koordinaatori projekt jätkub 2017 aastal. Lisaks taotleti EASist vahendid konsultandi palkamiseks, kes aitab luua maakondliku ühendasutuse mudeli. Projekti tulemusel asus 2017 aastal tööle Geomedia OÜ (Rivo Noorkõiv) kelle abil valmistatakse 2017 aasta esimesel poolel PEAKi, SAPTi, POLi ja maavalitsuse reorganiseerimisel loodava ühendasutuse (SA Pärnumaa Arenduskeskus) asutamisdokumendid. Kavandatava uue SA asutamine toimub kõigi eelduste kohaselt 2017 juunis.

Koostöös Pärnu Maavalitsuse ja PEAKiga asuti 2016 sügisel arendama kogu maakonda katvat valguskaabli võrku (Digitee). Projekti elluviimist konsulteeris Topest OÜ. 2016-2017 talvel viidi läbi aktiivne küsitlus ning meediatöö selgitamaks välja liituda soovijate hulk (ca 7000 maja). 2017 kevadel käivad läbirääkimised OÜ Elektrilevi kaasamiseks. Võimalik POLi poolne ettevõtte (OÜ Digitee) asutamine toimub kõigi eelduste kohaselt 2017 suvel.

RISKID JA NENDE MAANDAMINE

Liidu eelarve koosneb peamiselt liikmemaksudest, mis moodustasid 2016 aastal ca 80% tuludest. Liidu tegevust võivad mõjutada võimalikud kaks riski:

- 1) Majanduskasvu pidurdumine või negatiivne kasv, mis vähendab liikmete sissetulekuid;
- 2) Liikmete liidust välja astumine.

Tuginedes Rahandusministeeriumi 2017 aasta kevadisele majandusprognoosile kasvab majandus sel aastal 2,4% ja 2018 aastal 3,1%. 2017 aastal oodatakse palgakasvu aeglustumist 5%-ni. Kokkuvõttes võib väita, et majanduse väljavaated ja KOV tulumaksu laekumise väljavaated on head ning liidu (KOV koostööorganisatsiooni) eelarve väljavaated on selles osas stabiilsed.

Liikmete liidust välja astumise risk jääb alati olema, kuid juhatuse ja juhtivoliitikute roll on olla koostöö arendaja ja lepitaja, et olukord nii kriitiliseks ei kujuneks. Seoses maavalitsuste tegevuse lõpetamisega kaob suurim maakondliku arenduse eestvedaja ning ainsana suudavad selle koha täita omavalitsused ühiselt. Pärnumaa elanikkond on kokku ca 85 tuhat ja omavalitsuste maksu ja tasandusfondi laekumised kokku ulatuvad üle 60 mln euro, mis kokku moodustab arvestatava rahalise ja poliitilise jõu riigi kontekstis. Jõudusid koondades ja ühiste eesmärkide nimel tegutsedes on võimalik korda saata palju enam, kui eraldiseisvalt. Headeks koostöö näideteks on varasemas perioodis RIP raha suunamine Pärnu kolledži ehitamiseks, Pärnu loodusmaja ehitamine, Lottemaa ehituse kaasrahastamine, Pärnumaa Ühistranspordikeskuse asutamine, Pärnu lennuvälja renoveerimise taotlemine riigi eelarvest, DigiTee käivitamine jpm.

ORGANISATSIOON JA TÖÖTAJAD

Pärnumaa Omavalitsuste Liitu (POL) kuulus 2016 aastal 19-st Pärnumaa omavalitsusest 18, liikmeks ei ole Kihnu vald, kes lahkus 2014. aastal. POL töötab 2007 aasta lõpus vastu võetud arengukava (aastani 2017) alusel. Tegevuskava täpsustatakse igal aastal. Üldkogu koosseisu kuulub igast omavalitsusest kaks liiget, kokku 36 inimest. Igapäevase töö juhtimisega tegeleb kaheliikmeline juhatus. Alates 16.11.2015 on juhatuse esimees Lauri Luur. Juhatuse liikmena töötab Eeri Tammik. Kokku töötab büroos neli inimest, 2-liikmeline juhatus, sekretär ja raamatupidaja. Raamatupidaja teostab raamatupidamist lisaks POL-ile ka koostööpartneritele: SA Pärnumaa Turism (SAPT), Pärnumaa Spordiliit (PSL), Pärnu Maakoolide Spordiliit (PMKSL) ja Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseks (PRAKS).

LIIDU ÜLDKOGU ISTUNGID

Üldkogu istungid toimusid viiel korral alljärgnevatel kuupäevadel:

27.01.16, 09.03.16, 08.06.17, 26.10.16, 14.12.16

Toimumise kohad: Häädemeeste vald, Halinga vald, Pärnu linn, Koonga vald, Vändra vald.

Üldkogu istungite eelnõud valmistas ette juhatus ja sekretär, kaasates vajadusel komisjoni ja eelnevalt ära kuulates valitsusjuhtide kogu seisukohad.

Üldkogu istungitel olid päevakorras järgmised teemad:

- 2016 tegevuskava, sündmuste kalendri ja eelarve arutelu ja kinnitamine.
- Pärnumaa vapimärgi kandidaadi esitamine.
- POL liikmete esindajate kinnitamine.
- POL alaliste komisjonide liikmete ja esindajate kinnitamine.
- POL 2015 aasta revisjoniakti kinnitamine ja 2015 aasta majandusaasta aruande kinnitamine.

- POL 2015-2017 tegevuskava muutmine.
- Pärnumaa laste ja noorte vaimse tervise keskuse tegevuse rahastamine.
- SA Pärnumaa Turism nõukogu liikmete tagasikutsumine, nõukogu liikme määramine.
- 2017 aasta eelarve ja sündmuste kalendri I lugemine ja partnerite rahastamine.
- Haldus- ja riigireform.
- „Eelarve aluste ja menetlemise kord“ muutmine ja kinnitamine.
- Riigi-, munitsipaal- ja erateede omandipõhise jaotuse problemaatika ja tulevikustsenaariumite arutelu.
- Ülevaade reservfondi kasutamisest.
- Arengufondist raha eraldamine.
- Koostööpartnerite tegevuste arutelu.

Informatsioonid: haldusreform, Eesti Vabariik 100, õpilasürituste ja aineühenduste tegevuse rahastamine; kevadseminari ja augustiseminari teemad, koolitusreis, Pärnu maakonnas asuvate lagunevate hoonete kaardistamine, POL saated Tre raadio Pärnu stuudios, Pärnu lennujaama taastamine ja arengud, tänavavalgustuse renoveerimise toetusmeetmest, C. R. Jakobsoni Talumuuseumi tulevikust .

Üldkogu istungite eel on külastusobjektideks olnud: Häädemeeste gümnaasium, Kabli looduskeskus, Häädemeeste mineraalvee tehas, Pärnu-Jaagupi kool ja rahvamaja, Kõrsikutehas, Jaanihanse siidritehas, Lõpe klubi, Koonga kool ja Lõpe Agro Oidremaa farm. Eraldi külastati üldkogu liikmetega riigikogu.

Üldkogu istungitest on osa võtnud: SAPT juhatuse liige Kaire Ilus ja nõukogu liige Andrus Aljas, lennundusekspert Ülo Mell.

VALITSUSJUHTIDE KOGU KOOSOLEKUD

Valitsusjuhtide kogu koosolekud toimusid viiel korral alljärgnevatel kuupäevadel:

20.01.16, 10.02.16, 14.09.16, 12.10.16, 09.11.16.

Päevakorras olid järgmised teemad:

- POL 2015-2017 a. tegevuskava uuendamine.
- POL 2016 eelarve ja sündmuste kalendri kinnitamine.
- Koostööpartnerite (PEAK, SAPT, spordiliidud jne) rahastamised, muutused.
- Info üldkogude kokkukutsumistest.
- Pärnumaa Vapimärgi kandidaatide esitamine.
- Arengud seonduvalt SAPT-i jätkusuutlikusega ja turismi valdkonnaga.
- Programmi “Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks“ (PATEE) tegevustest.
- Kevadseminari teemade ja esinejate kooskõlastamine.
- POL-i esindajad nõukogudes ja juhatustes.
- POL 2017 eelarve aluste arutelu.
- Haldusreformi põhiprobleemidest ja ettepanekutest (maaelutoetused ja haldusreform).

- Edasisest tegevusest haldusreformi suunal. Konsultandi palkamisest analüüside tegemiseks, KOV ühinemiste koordinaatori palkamisest ja muu informatsioon.
- Muudest arenguprojektidest. Lennujaama arendus, sotsiaalmääruse koostamisest.
- Riigi-, munitsipaal- ja erateede omandipõhise jaotuse tulevikustsenaariumitest.
- Elektri võrgulepingute analüüside tutvustamine.
- DigiTee projekti ehk lairiba „viimase miili“ arendamise võimalustest.
- EASi toetusmeetmest „Omavalitsusüksuste ühinemisega seotud uuringud ja analüüsid“ (KOV analüüsid ja KOV ühisasutuste loomine või ümberkorraldamine) ja taotluse esitamisest maakondliku arendusorganisatsiooni loomiseks.
- Erakoolide rahastamise ühise mudeli kujundamisest.
- Kompetentsikeskused ja ideekavandi esitamine.
- REGRELi ettevalmistus ja probleemid ning milline on kohalike omavalitsuste andmevajadus 2016 Tarbijauuringu põhjal (2020. aasta rahvaloenduse ettevalmistamisest).

Valitsusjuhtide kogu koosolekutest on osa võtnud: Statistikaametist Diana Beltadze ja Maret Aarla-Kask, Tarvo Õng Energia Juhtimiskeskus OÜ.

JUHATUSE KOOSOLEKUD

Juhatuse koosolekud toimusid kümnel korral alljärgnevatel kuupäevadel: 14.01.16, 21.01.16, 29.01.16, 9.03.16, 16.03.16, 28.06.2016, 9.08.2016, 15.08.2016, 12.09.2016, 11.10.2016

Juhatuse koosolekutel olid päevakorras järgmised teemad:

- Hanke ”Pärnu lennujaama renoveerimise analüüs” hankedokumentide ja korraldamistingimuste kinnitamine.
- Hanke ”Pärnu lennujaama renoveerimise analüüs” tulemuste kinnitamine.
- „Pärnu maakonna haridustöötajate tunnustamise kord“ täpsustamine.
- Hanke „Labori nõudepesumasina ostmise“ hankedokumentide ja korraldamistingimuste kinnitamine.
- Hanke „Labori nõudepesumasina ostmise“ tulemuste kinnitamine.
- Raha eraldamine reserfondist.
- Pärnumaa Turismi Kompetentsikeskuse ideekavandi esitamine ja rahastamine.

BÜROO sh. JUHATUSE EELPOOL NIMETAMATA TEGEVUSED

Büroo sh.juhatus tegeles alljärgnevate teemadega:

- Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise (PKT) meetme 2.vooru objektide valikus osalemine.
- Pernova Loodusmaja (Pärnumaa Keskkonnahariduskeskuse) projektijärgse 2015 aasta seirearuannete koostamine ja esitamine KIK-i.
- Erinevate valdkondlike koolituste/infopäevade korraldamine Pärnumaa omavalitsuste ametnikele. 2016 aastal toimus kokku 13 erinevat valdkondlikku koolitust/infopäeva.

- Ühistegevused Europe Direct'i teabekeskusega.
- HMN komisjonide töös ja kohaliku omaalgatuse komisjoni töös osalemine.
- Maakondlike haridus- ja noorsooürituste (aineolümpiaadid, viktoriinid) ning aineühenduste tegevuse koordineerimine, haridusküsimuste arutelud.
- Kevadiste arengupäevade korraldamine Männiku metsatalus ja augustiseminari korraldamine Lapanina hotellis.
- Lotte teemaliste plakatite konkursi korraldamine ning tasuta pääsmete jagamine Lottemaa külastamiseks.
- Presidendi kandidaatide debati korraldamine Pärnus.
- SAPT-i ja PEAK nõukogudes ja tegevuste ning koostööprojektide kavandamisel osalemine.
- PATEE tegevuskava 2017-2019 ettevalmistamisel osalemine.
- Bioressursside väärindamise kompetentsikeskuse ideekavandi taotluse ettevalmistamises osalemine.
- Turismi kompetentsikeskuse ideekavandi taotluse ettevalmistamises osalemine.
- PSL tegevuste kavandamisel osalemine.
- Rahvakultuuri maakondliku toetuse komisjonis ja tervisenõukogus osalemine.
- Kaasabi Pärnumaa ettevõtlusnädala ja tunnustusürituse korraldamisel.
- POLi spordistipendiumi ja kultuuriauhindade kandidaatide (sh Aasta noore tegija stip.) väljaselgitamine ja stipendiumite andmine.
- Maavanema juurde moodustatud spordinõukogu töös osalemine.
- Tähesära tänuõhtu, Vabariigi aastapäeva, õpetajate päeva ettevalmistamine ja korraldamine.
- Maanteeameti Lääne regiooni ja Maavalitsustega tehtud ja kavandatavate objektidega tutvumine ja ettepanekute tegemine ning Maanteeameti liikluskomisjoni töös osalemine.
- Soome Vabariigis toimunud koolitusreisi ettevalmistamine ja selle edukas läbiviimine, praktiliste kogemuste omandamine omavalitsustes, 4 vallaga liitunud Joensuu linn ja iseseisvaks jäänud Ilomantsi vald.
- Pärnumaa arendajate õppereisi PAAT korraldamises osalemine.
- Lääne-Eesti Päästkeskusega ja Pärnumaa Kaitseliiduga toimunud infopäevade ettevalmistamises osalemine.
- Pärnumaa Omavalitsuste Liidu veebilehe haldamine ja vene- ning ingliskeelse info lisamine.
- Maakondlike ühisürituste taotluste hindamine ja kaasrahastamise otsustamises osalemine.
- Pernova Hariduskeskuse hoolekogu ja Pärnumaa Kutsehariduskeskuse nõukoja töös osalemine.
- Koostöö ja kohtumiste korraldamine teiste OVL-idega.
- Koostöölepped Varjupaikade MTÜga.
- Lavassaare muuseumraudtee tegevusega tutvumine. Kohtumine kultuuriministri Indrek Saarega.

- Riigikogu külastuste ja saadikutega kohtumise korraldamine.
- 2016 POLi ja liikmete tegemiste kohta TRE raadios saatesarja tegemine.

SEADUSLOOMELE KAASA RÄÄKIMINE – kokku esitati ettepanekud 8 eelnõule või õigusaktile

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste haldusreformi elluviimisega seotud seaduste muutmise seaduse eelnõule.
- Ettepanekute esitamine siseministeeriumile seoses kohalike omavalitsuste rolliga turvalisuse tagamisel.
- Majandus- ja taristuministri määruse „Kohaliku tee ehitamiseks juhtumipõhise investeeringutoetuse andmise põhimõtted“ eelnõule.
- Maaeluministeeriumile seoses LEADER meetme rakendamise tingimuste osas haldusreformi järgselt.
- Rahandusministeeriumile määruse „Regionaalsete investeeringutoetuste Programmi vahenditest toetuse taotlemise, andmise, kasutamise ning tagasinõudmise tingimused ja kord“ eelnõule.
- Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile seoses eelnõuga „Tänavavalgustuse taristu renoveerimise toetamise tingimused“.
- Rahandusministeeriumile seoses eelnõuga „Hoonete energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse toetus“.
- Haridus- ja teadusministeeriumile haridusseaduse eelnõuga.

PROJEKTID PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU OSALUSEL

- PEAK-i PATEE projekti 2015-2016 tegevuskava POL toetusel, 2016.aastal toetus 106 062 €, POL tagab omafinantseeringu 20 202 €. Tegevused: üld- ja kutsehariduse seostamine tööturu vajadustega, ettevõtete kasvuprogramm, Pärnumaa elu- ja töökoha programm, paindlikud töökohad.
- Projekt EU 49803 „Pärnumaa omavalitsuste ühinemise koordineerimine“. 6.05.2016-31.12.2016, jätkub 2017.aastal. Projekti kogumaksumus 20 920 €, EAS toetus 17 782 €, omaosalus 3 138 €.

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU KOMISJONIDE TEGEVUS

Pärnumaa Omavalitsuste Liidus tegutses 2016 aastal 7 alalist komisjoni.

Revisjonikomisjon, esimees Kaie Toobal

Arengukomisjon, esimees Sivar Tõnisson

Haridus- ja noorsookomisjon, esimees Tarvi Tasane

Koolituskomisjon, esimees Marko Šorin

Kultuuri- ja spordikomisjon, esimees Toomas Sonts

Sotsiaalkomisjon, esimees Priit Ruut

Ühistranspordikomisjon, esimees Toomas Rõhu.

Komisjonide tegevus.

Revisjonikomisjon- liidu 2015 aasta majandustegevuse kontroll (sh.

raamatupidamisdokumentide kontroll, kontod), lepingute sõlmimise ja täitmise kontroll, põhikirja täitmine, 2015 majandusaasta aruande ülevaatamine.

Arengukomisjon- liidu eelarve, tegevuskava ja sündmuste kalendri koostamises osalemine, koolitusreisi, kevadseminari ja augustiseminari ettevalmistamises osalemine, haldus- ja riigireformi arutelud.

Haridus- ja noorsookomisjon- maakondlike õpilasürituste ja aineühenduste tegevuse rahastamise aluste täiendamine, esitatud taotluste läbivaatamine ja kaasfinantseeringu otsustamine, Pärnu maakonna haridustöötajate statuudi täpsustamine ja konkursi läbiviimine, õpilaste Tänapäeva ettevalmistamises osalemine.

Koolituskomisjon- POL liikmete ühiskoolituste vajaduse väljaselgitamine ja koolituste korraldamises Pärnu maakonnas osalemine.

Kultuuri- ja spordikomisjon- maakondlike ühisürituste taotluste hindamine ja kaasrahastamise otsustamine, spordistipendiumi ja noore kultuuritegija stipendiumi saajate väljaselgitamine, maakonna kultuuriauhindade (aasta toetaja, aasta üllataja, aasta tegutseja) konkursi läbiviimine ja kandidaatide valimine. Eesti Vabariik 100 sündmuste ja tegevuste arutelud.

Sotsiaalkomisjon- koostöös Pärnu Maavalitsusega maakonna sotsiaaltöötajatele infopäevade/koolituste ettevalmistamises osalemine, esmatasandi tervishoiukeskuste osas arvamuse edastamine sotsiaalministeeriumile. Pärnumaa laste ja noorte vaimse tervise keskuse tegevustest ja rahastamisest.

Ühistranspordikomisjon – koostöö Pärnumaa Ühistranspordikeskusega, maakonna ühistranspordi rahastamine, ühistranspordiga seotud PKT projektid.

ÜLDKOGU JUHTIDE, KOMISJONIDE ESIMEESTE NING JUHATUSE LIIKMETE TASUD

- Liidu üldkogu esimees sai 2016 aastal hüvitist 2400 €
- Liidu üldkogu aseesimees sai 2016 aastal hüvitist 780 €
- Liidu 7 komisjoni esimehele maksti 2016 aastal hüvitist kokku summas 420 €
- Juhatuse liikmed said 2016 aastal töötasu 38003,37 €, puhkusetasu 5556,63 €, hüvitist isikliku sõiduauto kasutamise eest 2970,30 €
- Juhatuse tasud ei sisalda puhkusereserve.

SELGITUS 2016 TULEMI KOHTA

- Tulud 495 481 eurot
- Kulud 597 171eurot
- Tulem -101 690 eurot
- Negatiivne tulem on tingitud Pärnumaa Keskkonnahariduskeskuse amortisatsiooniarvestusest. Hoonestusõigus on POLil ja kasutusvaldus antud Pärnu linnale.

PÕHITEGEVUSED JÄRGMISEKS MAJANDUSAASTAKS

- KOVide ühise elektrihanke ettevalmistus ja läbiviimine.

- 2017. aastal on kavas luua uus kõigi Pärnumaa omavalitsuste ja Lihula ning Hanila valla poolt maakonna arendustegevusega tegelev sihtasutus, millele Pärnumaa Omavalitsuste Liit annab 2018 aastal osaliselt üle enda tegevusfunktsioonid. Lõplikke otsuseid võimalikke ümberkorralduste osas ei ole aastaaruande koostamise ajal veel vastu võetud, tulemus on seotud nii omavalitsuste reformiga kui ka maavalitsuste likvideerimisega.
- PEAKi, SAPTi ja POLi baasil uue SA moodustamine ja käivitamine, maakondlike ülesannete kaardistamine ja maavalitsuse funktsioonide ülevõtmine.
- Koostöös PEAKiga OÜ Digitee asutamine ja käivitamine.
- Koostöös PEAKiga maakondliku veebiportaali www.parnumaa.ee loomine ja käivitamine.
- 2017. aastal on kavas luua uus kõigi Pärnumaa omavalitsuste ja Lihula ning Hanila valla poolt maakonna arendustegevusega tegelev sihtasutus, millele Pärnumaa Omavalitsuste Liit annab 2018 aastal osaliselt üle enda tegevusfunktsioonid. Lõplikke otsuseid võimalikke ümberkorralduste osas ei ole aastaaruande koostamise ajal veel vastu võetud, tulemus on seotud nii omavalitsuste reformiga kui ka maavalitsuste likvideerimisega.

Lauri Luur
juhatuse esimees

Eeri Tammik
juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	92 689	68 639	
Nõuded ja ettemaksud	17 130	27 131	2
Kokku käibevarad	109 819	95 770	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	15 949	16 710	2
Materiaalsed põhivarad	2 949 517	3 060 065	4
Kokku põhivarad	2 965 466	3 076 775	
Kokku varad	3 075 285	3 172 545	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	15 531	11 101	
Kokku lühiajalised kohustised	15 531	11 101	
Kokku kohustised	15 531	11 101	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	3 161 444	3 237 563	
Aruandeaasta tulem	-101 690	-76 119	
Kokku netovara	3 059 754	3 161 444	
Kokku kohustised ja netovara	3 075 285	3 172 545	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	452 467	429 754	6
Tulu ettevõtlusest	42 994	22 239	7
Muud tulud	0	-103	8
Kokku tulud	495 461	451 890	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-213 112	-204 565	
Mitmesugused tegevuskulud	-127 996	-89 301	7
Tööjõukulud	-131 705	-113 115	9
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-110 549	-109 801	4
Muud kulud	-13 809	-11 227	
Kokku kulud	-597 171	-528 009	
Põhitegevuse tulem	-101 710	-76 119	
Intressitulud	20	0	
Aruandeaasta tulem	-101 690	-76 119	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-101 710	-76 119	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	110 549	109 801	4
Muud korrigeerimised	6 235	0	
Kokku korrigeerimised	116 784	109 801	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	10 774	158 418	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	4 429	-142 468	
Kokku rahavood põhitegevusest	30 277	49 632	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-6 235	0	
Laekunud intressid	8	12	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-6 227	12	
Kokku rahavood	24 050	49 644	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	68 639	18 995	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	24 050	49 644	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	92 689	68 639	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	3 237 563	3 237 563
Aruandeaasta tulem	-76 119	-76 119
31.12.2015	3 161 444	3 161 444
Aruandeaasta tulem	-101 690	-101 690
31.12.2016	3 059 754	3 059 754

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Üldine informatsioon

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga ja RPS-es sätestatud korras. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeeskirjal põhinev Pärnumaa Omavalitsuste Liidu raamatupidamise sise-eeskirja nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eurodes.

Arvestuse alused

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Majandustehingud kirjendatakse nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad ja kohustused, mille eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta arvestatuna bilansikuupäevast.

Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

Raha

Raha

Bilansis kajastatakse raha kirjel arvelduskontode jääke.

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha liikumine. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Bilansipäevaks kogunenud, kuid laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Kui nõude laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse see nõuete bilansilise väärtuse vähendamisenä ja kantakse kuludesse.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga kliendi kohta eraldi, arvestades informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuded, mis laekuvad maksegraafikute alusel ei ole alla hinnatud.

Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude sissenõudmiseks. Lootusetuid nõudeid bilansis ei kajastata. Põhivara piirmäära tõstmise tulemusena muutub piirmäär 5000 €(ilma käibemaksuta).

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivarana kajastatakse varasid eeldatava kasuliku elueaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 €.

Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetamismaksumus on alla 5000 EUR, kajastatakse bilansivälise varana ja kantakse soetamisel kuludesse

Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid, millised on soetamisel kuludesse kantud, üle peetakse arvestust bilansiväliselt vastavalt RPSE sätestatule ja lähtudes otstarbekusest.

Materiaalne põhivara on kajastatud bilansis soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum.

Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Põhivara kasulikkude eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, siis muudetakse vara järelejäänud kasulikkude eluiga, millest tulenevalt muutub järgmiste perioodide varale arvestatav kulum.

Materiaalset põhivara kajastatakse arvutitarkvara ja litsentse kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 €.

EUR. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetamismaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 5000 €.

Annetused ja toetused

Annetused ja toetused

Pärnumaa Omavalitsuste Liit 2016. a. majandusaasta aruanne

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud kohustusi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuse sihipärast kasutamist.

Toetust kajastatakse vastavuses tegelike kulutustega (palju on arvelevõetud põhivarana ja tegevuskuludeks perioodikuluna)

Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna põhivara soetamise perioodil.

Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha laekumisel või toetuse tekkepõhisel kuupäeval, arvestades tulude kulude vastavuse printsiipi.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine kajastatud tuluna kontoklassis 350 kui selle laekumine on kindel (maksetaotlus on aktsepteeritud) ja põhivara soetuse puhul lähtutakse soetamise kuupäevast.

Plaaniitud, kuid laekumata toetussummasid bilansis ei kajastata.

Toetuste saamiseks sõlmitud lepingutest lähtuvalt saadaolevad summad kajastatakse bilansiväliselt. Käibemaksukulu põhivara soetuselt kajastatakse eraldi kontol ja põhivara soetusega kaasnevat käibemaksukulu kajastatakse toetusena põhivara soetuseks.

Tulud

Tulud

Tulud võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, mille kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadavad tulud proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud

Kulud

Kulud

Kulude arvestus on tekkepõhine ja aruande koostamisel arvestatakse, et järgneva perioodi tulude teenimisega seotud kulu kajastatakse ettemakstud kuludena.

Kui ettemakstud kulud on mitteolulise suurusega, sellisel juhul kajastatakse need kohe kuludes

Maksustamine

Maksustamine

Maksude arvestus .

Põhivara ja varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, kuna ostja ei ole käibemaksukohustuslane) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetamismaksumuse koosseisus.

Seotud osapooled

Seotud osapooled

Aruande koostamisel loetakse seotud osapoolteks tegev-ja kõrgemat juhtkonda, nende isikute lähedasi perekonnaliikmeid ja nende kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 579	8 579		3
Muud nõuded	11	11		
Viitlaekumised	11	11		
Muud nõuded	15 949		15 949	
Nõuded toetuste js siirete eest	8 540	8 540		
Kokku nõuded ja ettemaksed	33 079	17 130	15 949	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	14 808	14 808		
Ostjatelt laekumata arved	14 808	14 808		
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	7 058	7 058		
Muud nõuded	5 265	5 265		
Muud nõuded	16 710		16 710	
Kokku nõuded ja ettemaksed	43 841	27 131	16 710	

Olulisemad nõuded:

D.Vollilt väljamõistetud kahjunõue, edastatud täiturile täitmiseks. Laekumine keskmiselt aastas 500 €

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		8		
Üksikisiku tulumaks		3 161		2 324
Sotsiaalmaks		4 924		4 143
Kohustuslik kogumispension		266		222
Töötuskindlustusmaksed		220		168
Ettemaksukonto jääk	8 579		7 058	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8 579	8 579	7 058	6 857

Maksukohustused sisaldavad riiklikke makse 2016.a. detsembrikuu eest, tasumistähtajaga 10.01.2017.a.

Ettemaksena on kajastatud detsembrikuus töötasudelt kinnipeetud ja ülekantud maksud.
TSD aruande aktsepteerimisel kohustus ja ettemaks saldeeritakse.

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2015				
Soetusmaksumus	3 189 940	121 676	4 253	3 315 869
Akumuleeritud kulum	-190 184	-63 705	-1 915	-255 804
Jääkmaksumus	2 999 756	57 971	2 338	3 060 065
Ostud ja parendused		6 235		6 235
Amortisatsioonikulu	-81 508	-25 433	-780	-107 721
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-1 269	-1 558	-2 827
Muud muutused		-6 235		-6 235
31.12.2016				
Soetusmaksumus	3 189 940	89 338	0	3 279 278
Akumuleeritud kulum	-271 692	-58 069	0	-329 761
Jääkmaksumus	2 918 248	31 269	0	2 949 517

Ehitiste all on kajastatud

- Pärnumaa Keskkonnahariduskeskuse hoone maksumusega 2667914€ kasutusiga 50a
- KHK hoone piirdeaed maksumusega 40960 € kasutusiga 10a
- välisõrgud 287742 € kasutusiga 20a
- teed ja platsid 193324 € kasutusiga 20a

Masinate ja seadmete all on kajastatud

- Laboratooriumi seadmed 89338 € kasutusiga 5a

Pärnumaa Keskkonnahariduskeskuse hoone, selle juurde kuuluva teenindusmaa ja sisustusega, on üle antud kasutusvaldusega Pärnu Linnavalitsusele.

Seisuga 31.12.2016 on bilansist välja kantud põhivara soetusmaksumusega alla 5000 € kokku summas 34632 €.

Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2015		
Soetusmaksumus	2 326	2 326
Akumuleeritud kulum	-2 326	-2 326
Jääkmaksumus	0	
31.12.2016		
Soetusmaksumus	2 326	2 326
Akumuleeritud kulum	-2 326	-2 326
Jääkmaksumus	0	

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	312 781	303 021
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	139 686	126 733
Kokku annetused ja toetused	452 467	429 754

Mittesihtotstarbeliste toetuste all on kajastatud POL liikmete poolt makstav liikmemaks tegevuskuludeks.

Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2016	2015
Üür ja rent	6 035	5 708
Mitmesugused bürookulud	35 128	31 659
Uurimis- ja arengukulud	29 587	500
Lähetuskulud	4 933	2 257
Koolituskulud	8 342	4 105
ürituste korralduskulud	34 396	35 863
sõidukite majandamiskulud	4 957	3 727
Info-ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	3 571	3 375
Inventari majandamiskulud	740	1 861
hügieenikulud	87	0
Muud	220	246
Kokku mitmesugused tegevuskulud	127 996	89 301

Üür ja rent all on kajastatud bürooruumide rendikulud.

Sõidukite majandamiskulud:

Isiklike sõiduautode kasutamise hüvitus summas 4754 €. Alus esitatud sõidupäevikud.

Ürituste korralduskulud: aineolümpiaadide ja teiste haridusüritustega seotud kulud ning POL-i liikmete ühisseminaride-arengupäevade korraldamise kulud.

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	98 644	84 825
Sotsiaalmaksud	32 964	29 287
Muud	97	3
Kokku tööjõukulud	131 705	114 115
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	4

Juhatuse liikmete palgakulu 43559 €.

Üldkogu esimehe ja aseesimehe palgakulu 3180 €.

Spetsialistide palgakulu 28690 €

Lepinguline töötasu 23807 € s.h Komisjonide esimeeste tasud 420 €

Lisa 9 Muud kulud

(eurodes)

	2016	2015
Muud	13 809	11 227
Kokku muud kulud	13 809	11 227

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2016	31.12.2015
Juriidilisest isikust liikmete arv	18	18

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

Ostud ja müügid

	2016		2015	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed	0	50	0	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	43 559	46 658
sõiduauto kompensatsioon	2 970	2 561

Pärnumaa Omavalitsuste Liit finantseeris SAPT-i tegevuskulusid 2016.a. summas 50777 € ja turunduskulusid 33037 €

Lisa 11 Sündmused pärast bilansipäeva

Seoses haldusreformiga on kavas ümber korraldada Pärnumaa Omavalitsuste Liidu ja teiste maakondlike arendusametuste tegevus. 2017. aastal on kavas luua uus maakondlik sihtasutus, millele Pärnumaa Omavalitsuste Liit annab 2018 aastal osaliselt üle enda tegevusfunktsioonid. Lõplikke otsuseid võimalikke ümberkorralduste osas ei ole aastaaruande koostamise ajal veel vastu võetud.